HELYI KIADÁSOK

1991.

8

szám.

HELYI (MEGSZÁLLÁSI) KIADÁSOK, MAGÁNPOSTÁK GYÜJTŐINEK

SZAKCSOPORTJA

Levélcím: MABÉOSZ Budapest, Pf. 4. 1387

HELYI KIADÁSOK

A HELYI /MEGSZÁLLÁSI/ KIADÁSOK, MAGÁNPOSTÁK GYÜJTŐI SZAKCSOPORTJÁNAK LAPJA

SZERKESZTI: FLASCH DEZSŐ

TARTALOM

Sopron - Burgenland (F.D.) 3-4.oldal
Flasch Dezső: SHS felülnyomásu magyar dijjegyesek 5-9.oldal
Közlemény 9.oldal
Filep László: A Székely Portyázó Különitmény tábori postája 10-11.oldal
Kiállitási hirek 11.oldal
Ozsváth Lajos: Dr.Simády Béla:Kárpátalja postatörténete 12-13.oldal
Bélyegárverési hirek 13-14.oldal
Király Tibor: Négy hónap bélyegtörténete Sopron és környéke történetéből 15-18.oldal
Néma Péter: Az 1944/1945-ös észak-erdélyi bélyegkiadások bibliográfiája 19-20.oldal

= A 6.PROFILA BÉLYEGAUKCIÓ 1992. március 15-én kerül megrendezésre a Hotel Béke Radisson I.emeleti különtermében (Budapest, VI. Teréz krt 43.)

= 1992. március 28-án tartja meg a HUNGAROFILA Kft. ELSŐ NEMZETKÖZI BÉLYEGAUKCIÓJÁT a Mabéosz Székházban.

= A MABÉOSZ 42. TAVASZI NAGY ÁRVERÉSÉT 1992. április 11-12-én rendezik a Magyar Bélyeggyüjtők Házában (Budapest, VI. Vörösmarty u. 65.sz. alatt).

SOPRON - BURGENLAND
(1921.december 14. - 1922.január 1.)

Ausztria 1919.julius 20-án vette át St. Germain-ben az Antant békefeltételeit(aláírták 1919.szeptember 10-én, ratifikálták 1919.október 17-én). A békeszerződés határozata értelmében Magyarország nyugati határsávja (a németlakta területek) feltétlenül Ausztriához kerülnek.

A Sopronban székelő Szövetségközi Katonai Bizottság 1921. augusztus 1-i dátummal adta ki Nyugat-Magyarország átadásának tervezetét. Ennek értelmében kezdte meg az osztrák csendőrség 1921. augusztus 26-án a terület elfoglalását, amelynek folytatása a magyar felkelő csapatok ellenállása miatt meghiusult, illetve késést szenvedett. Lajtabánság (Felsőőr, 1921.október 4.) és a Felkelő Hadsereg megalakulása, nem utolsó sorban a magyar kormány ügyes diplomáciájának köszönhetően a magyar és az osztrák kormány Velencében 1921.október 13-án tartott zárólésén (hajnali 14,30-kor!) végre dűlőre jutott a vitás kérdésekben. Az egyezmény Sopron és környékére népszavazást irt elő.

A soproni Szövetségközi Tábornoki Bizottság kidolgozta a népszavazás szabályzatát. A létrehozott nyolc szavazási bizottság mindenikébe 3-3 antanttisztet, 2-2 magyar, illetve osztrák megbizottat osztottak be.

Sopronban 1921.december 14-én, Brennbergbányán december 15-én, mig december 16-án: Balf, Boz, Fertőrákos, Ágfalva, Bánfalva, Harka, Kópháza és Nagycenk községekben volt a népszavazás. December 17-én ismertették az összesitett eredményt, mely szerint

a szavazók 65,8 %-a a Magyarországhoz való csatlakozás mellett döntött. A nagykövetek tanácsa - az osztrákok tiltakozása ellenére - 1921.december 20-i ülésén a magyarokra kedvező eredményt tudomásul vette és hivatalosnak fogadta el.

\+ + +

1922.január 1-én alakult meg hivatalosan az Osztrák Köztársaság uj - e naptól kezdve Burgenland elnevezésü - tartománya. Az egykori nyugat-magyarországi területek megtartásáért folyó néhány hetes átmeneti sikereket hozó felkelők harcai alatt jelentek meg a nyugat-magyarországi bélyegek. A kilenc bélyegkiadás sorozatait hivatalosan nem ismerték el a magyar kormányok. Ennek ellenére mindig voltak lelkes gyüjtői. E téren is megváltozott a filatélai vélemény. Surányi László kezdeményezéséhez füzödik e bélyegek valódi legalitásának elismertetése, hogy ha megváltozott politikai-történelmi és hatalmi viszonyoknak is köszönhetik létezésüket, igenis magyar bélyegek (A magyar bélyeg fogalma). Mindezek a tények (magyar, történelem stb) gyüjtésüket kedveltté tette, fellendítette. Lemérhető ez a bélyegpiaci keresettségükön és felfelé ivelő ármozgásukon is, melyek a bélyegek, mint e bélyegekkel bérmentesített levelek gyüjtői kedveltségét igazolja.

(F.D.)

SHS FELÜLNYOMÁSU MAGYAR DIJJEGYESEK

(5. közlemény)

A bélyegeken kivül a postahivataloknál talált dijnyomatosokat is ellátták az uj államalakulatra utaló felülnyomással. A dijjegy felülnyomásánoz a levélbélyegekétől eltéró, más rajzolatu emblémát terveztek. Másrészt a különbözó dijnyomatosok dijjegye mellett a magyar nyelvü szöveget és koronás cimerünket is eltüntették. A dijjegyek három- és négysoros felülnyomásuak.

A háromsoros: HRVATSKA / S H S

A négysoros: HRVATSKA / S H S / (szám)

1. A közönséges levelezólapok (Simády kat. 56.sz.) kék szinü felülnyomásánál tulajdonképpen a HRVATSKA szó a MAGYAR KIR. POSTA feliratozást tünteti el; a nagyobb és vastagabban kialakitott SHS betük a magyar koronát, mig az alsó vizszintes vonal a FILLÉR szót takarja le. Egy szélesebb sáv semmisiti meg a LEVELEZŐ-LAP feliratot, mig egy másik keskenyebb sáv a M. kir. állami nyomda, Budapest, 1918. szöveget iktatja ki. A levelezólap "10"-es névértékét érintetlenül hagyták. (1.ábra)

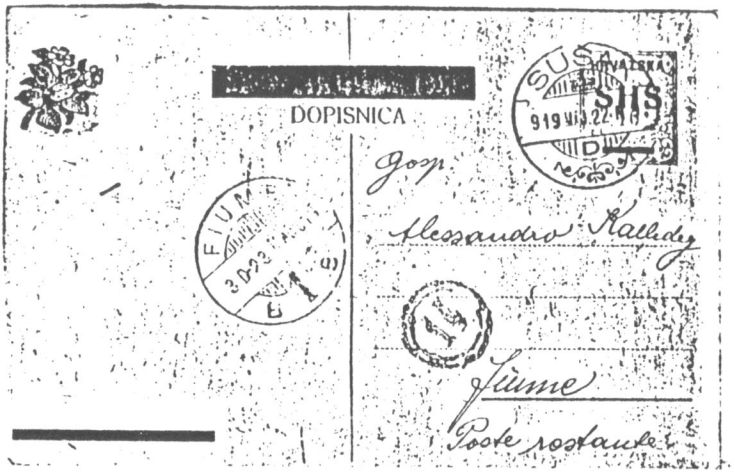

1.ábra

2. A zárt levelezőlapok (Simády kat. 3'/.sz.)kék szinü felülnyomással. Az előzőhöz hasonló emblémát értékszám egészíti ki, mely a dijjegyen a magyar posta által megállapitott névértéket feltüntető számra kerül rá, illetve megsemmisiti, vagyis most már az uj névérték számjezése. Természetesen a zárt levelezőlap magyar nyelvü szövegrészeit is lefedték.(2.ábra)

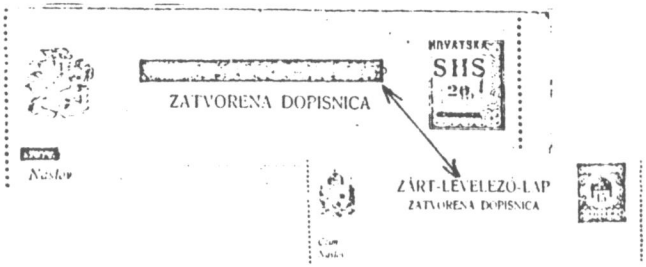

2.ábra

A magyar cimert mindkét változatnál csokorszerü levél- és virágmintával takarják. A volt horvát-szlavon térség postáinál használatos dijnyomatosok fontosabb szövegeit horvát nyelven is feltüntették, ezért csak a magyar nyelvü szövegezések kiiktatására került sor, másként a horvát nyelvü szövegeket meghagyták.

3. A tábori postai levelezőlapok felülnyomása. A dijnyomatosokétól egészen eltérő módon változtatták meg a felhasználatlanul maradt (névérték jelzés nélküli) tábori postai levelezőlapokat. A következőkben a szürke szinü tábori postai levelezőlap felü- és átnyomását ismertetem (3.ábra).

3.ábra

A TÁBORI POSTAI LEVELEZŐLAP szöveget két párhuzamos vonal közé rajzolt 16 diszes körrel fedték le. Ugyanezzel a vonalközi diszitéssel nyomták át a Czim szót. A sávdisszel még a Tábori posta száma szöveget, a M. kir. állami nyomda. Budapest, 1918. nyomdajelzést és a Hivatalos feljegyzések részére sort óhajtották eltüntetni (ez utóbbi is körökből felépitett sordisz, de a párhuzamot képező vonalak nélkül). A tábori lap bal alsó sarkában az egymás alá nyomott A feladó - neve - czime szövegterületet nagy SHS betükkel nyomták át. A jobb felső sarok kételemes (fent: Ára 1 fillér szöveg, alatta: a magyar korona és a postakürt) részt hármas osztatu alábbi szöveggel nyomták át:

A Kraljevstvo szó az Ára 1 fillér.-re, az SHS a magyar koronára került. A felső diszitő sáv fölé nyomták még a Dopisnica, az eltüntetett Czim fölé a Naslov, mig a Tábori posta száma szavakat eltüntető sáv elé az Odrediste szót nyomták. (A téritésmentes lap tulajdonképpen ezzel vált dijjegyessé).

Az átnyomások ellenére a magyar szövegrészek továbbra is olvashatók maradtak. Ennek az az oka, hogy a felül- és átnyomáshoz használt festék nem fedi át kellően a magyar szövegeket és ábrákat, másrészről mivel egyszerre nyomták át a teljes lapot, fel-le, oldalt vagy ferde irányban könnyen elcsuszott.

Az előzően részletesebben ismertetett három díjnyomatos mellett még több hasonló díjnyomatos is létezik. Így: díjjegyes levélboritékok (1916-18. és 1918-19. évi kiadásokon "Krajlevstvo - S.H.S. - 1 Kruna" fekete szinü fny-sal), továbbá zárt levelezőlapok (1915-ös 6+2 f-es, 1916-os hadisegély 10+2f-es) és még egyéb postai- és tábori lapok (pl. 1918-as, 1919-es kiadásuak). A magyar nyelvüek szövegét cirill és latin betüs horvát nyelvü szöveggel cserélték fel. A kétnyelvü feliratozásoknál (tábori lapoknál is) a horvát szöveget érintetlenül meghagyták. Később eszközölt felülnyomásoknál szükség szerint - az infláció növekedése miatt - a díjnyomatosokat uj/magasabb névértéket képviselő számjeggyel nyomták át.

Flasch Dezső

KÖZLEMÉNY Időszakonként megjelenő kiadványunk első (szükség szerint második, netán harmadik) oldalát általában közérdeket szolgáló közlemények (évforduló, megemlékezés, programtervezet stb) céljára tartjuk fenn. - A további oldalakon megjelenő közlések elsősorban a kézirat le- illetve beadási sorrendjében látnak napvilágot. E sorrendtől csak folytatások esetén térünk el, amidőn a sorozat legelső részének közlésénél kialakult oldalszámokat igyekszünk a folytatásoknak is biztositani. - Minden más esetben, amidőn egy közlemény, recenzió stb periodikánkban (vagy máshol) megjelent cikkhez, tanulmányhoz, szakmunkához, nyilvánosan elhangzott előadáshoz kapcsolódó kiegészitő megjegyzés, birálat, észrevétel, csak azután és ugy kerülhet közlésre, lapunkban, ha azt a felsoroltak szerzője előzőleg megismerte. Amennyiben lenne irásos észrevétele, ugy az - a közlemény után - azonnal követi mint annak folytatása. - A jövőben minden közleménynél feltüntetjük a beérkezés, az átvétel pontos keltjét is.

A Székely Portyázó Különitmény tábori postája

1919. elejétől megkezdődött a későbbi trianoni békediktátummal elcsatolt magyar területeknek az ellenség által való megszállása. Ezt a széthullófélben lévő hadsereg megakadályozni nem tudta, csak szórványos helyi ellenállásokra került sor. Szervezett formában már csak a Tanácskormány Vörös Hadserege lépett fel, igaz, hogy nem az ország épségé, hanem a "bolsevik" eszme védelmében. Ennek a Vörös Hadseregnek volt része, a mindig kissé különálló s a hivatalos vezetés által gyanakvóan kezelt Székely hadtest, s ennek Portyázó Különitménye.

A székely csapatoknak tábori postája is volt, ám valószinüleg az országvédő eszmei különállás, és a hadrendben is megmutatkozó elkülönités miatt tábori posta bélyegzője nem volt. Ez az oka, hogy küldeményeik csak cim és feladási adatok, illetve az egység bélyegzője alapján azonosithatók. Egyes esetekben, ha az általuk ellenőrzött területen müködő postahivatal volt, annak bélyegzése is szerepelhet a küldeményen, mint például az alant bemutatott esetben.

A kivágáson az egység korona nélküli cimerrajzos bélyegzője és CSUCSA vasuti bélyegzője látható.

☞

Sajnos eddig ez az egyetlen általam ismert példány, de valószinüleg fellelhető még belőle mások gyüjteményében is, esetleg más postai bélyegzéssel is kiegészitve.

Kérjük, hogy akinek van ilyen a birtokában, a küldemény mindkét oldali fénymásolatát szivesekedjenek eljuttatni a "Helyi kiadások"-hoz ismertetés, bemutatás végett.

Filep László

K I Á L L I T Á S I H I R E K

Magyar-cseh és szlovák filatélisták szolnoki kiállitása (1991. május 3-8.). Szakcsoportunk tagjai közül Lipták István, Filep László, Tegzes József vettek részt. Közülük csak Tegzes József állitott ki megszállási anyagot. Baranya 1919. felülnyomásu bélyegek c. kollekciójáért vermeil érmet kapott. Az irodalmi osztály szervezésében bemutatott müvek közt szerepelt dr. Simády Béla: Kárpátalja postatörténete c. munkája is.

1991. szeptember 21-23. között megtartott francia-bolgár-magyar bélyegkiállitáson (Montreuil) Tegzes József Baranya-kollekciója nagy vermeil dijon kivül tiszteletdijban is részesült. Lipták István: Gyulai utóri futárposta cimen bemutatott anyaga vermeil érmet érdemelt ki.

1991. október 26-27-én rendezték meg a PITTEX' 91 (USA) elnevezésü kiállitást a The Philatelic Society of Pittsburgh rendezésében. A kiállitáson több kollekciót is bemutattak a helyi kiadások témaköréből. Élre kivánkozik dr. Szilágyi J. Pál agilis tagtársunk 8 keretet kitöltő Baranya és ugyancsak 8 keretet kitöltő román megszállási anyaga. További kiállitók voltak még e témából: Brian Dawson (Nyugat-Magyarország - 5 keret), Charles A. Richmond (magyar megszállási felülnyomások - 5 keret), James L. Dunn (Nyugat-Magyarország - 4 keret), Ferenc Sajgó (Fiume - 6 keret), Paul Christopher (Szeged 1919 - 3 keret) és Christopher Brainard (Debrecen - 5 keret).

112

Dr. Simády Béla:

KÁRPÁTALJA POSTATÖRTÉNETE

Dr. Simády Béla: Kárpátalja postatörténete c. müve nem első, de tartalmát tekintve megelőzi Miroslav Blaha: Zakarpatsko és a még korábban megjelent dr. Walter Rauch: Anmerkungen zur Postgeschichte der Karpathen-Ukraine c. munkáját.

A korábbi szerzők - saját szempontjaik szerint, mondhatnám érzelmeik szerint - foglalkoztak a témával, de ilyen bőven és kimeritően - és főleg a magyar szempontokat is figyelembe véve - senki. Örülök neki, hogy történelmileg is helyre tett bizonyos "semleges" és "más szempontu" nézeteket. Kutatási területe egyenesen bámulatos (osztrák-magyar tábori posta és katonai cenzura stb). Azt természetesnek tartom, hogy bizonyos Kárpátalja postatörténetét érintő kérdésről nem hallott (ilyen például, hogy Vajnág /Vonyihovo/ községben katonai lókórház volt az I. világháboru idején, amelynek saját alakulat-bélyegzője volt, postája Bustyaházán volt /Handalbustyaháza/). Itt jegyzem meg, hogy hasonló lókórház bélyegzős tábori posta levelezőlapom van Tartakow (Ostgalizien) bélyegzéssel 1916-ból.

A Szerző "Román megszállás 1919-1920" cimszalatti szövegét az 55. oldalon kiegészitem azzal, hogy cenzurázást nemcsak Máramarosszigeten végeztek, hanem Nagyváradon is. Erről a tényről cikket irtam a Helyi Kiadások 7. számában.

Nem csökkenti a mü értékét, hogy mintegy 80 nem teljesen pontosan irt helységnév szerepel a könyvben, Kár, hogy a ruszin (a Szerző szerint: rutén) szöveget nem lektoráltatta

velem, vagy más e nyelvet ismerő bélyeggyüjtővel. Igy elkerülhető lett volna ezeknek a kisebb hibáknak is a megjelenése. Másfél oldalnyi észrevételeimet eljuttattam a Szerzőnek. Nagyon remélem, hogy a mü ujrakiadásánál ezeket az észrevételeket figyelembe veszik.

Ozsváth Lajos

BÉLYEGÁRVERÉSI HIREK

Előző számunk megjelenése óta több bélyegaukció zajlott le, melyeken az árverésekre beadott helyi kiadások anyagának legtöbbje elkelt. Egyesek kikiáltási áron, mások jóval a kikiáltási ár felett. Kelendőségük gyüjtési területünk kedveltségét is bizonyitja. Az alábbiakban egy kis izelitőt adunk az árakból:

A MABÉOSZ 41. őszi árveréséből:

Prónay-sor portóval xx	400.-	700.-
Marosvásárhely 1944. fny levlap	17 000.-	17 000.-
Nyiregyháza levél 40 fill. b-gel	8 000.-	8 000.-

A Profila 4. árveréséből:

Debrecen 1919. levél	1 000.-	2 800.-
Nyugat-Magyarország: dijjegyes II. kiadás bélyegével	3 000.-	5 800.-
Kárpátukrajna 1945. fny dijjegyes	2 800.-	3 500.-

A Profila 5. árveréséből:

25-féle Debrecen I. négyes tömb	1 500.-	1 700.-
2 Debrecen I. iv	500.-	600.-
Debrecen II. próbanyomat	500.-	800.-
Nyugat-Magyarország VIII. sor	500.-	1 200.-
Nyugat-Magyarország VII. 50 K narancsszin változata 15-ös tömbben	650.-	2 400.-

levlap baranya II. bélyegekkel	2 000.-	2 600.-
baranya II. expressz-ajánlott küldemény	500.-	1 300.-
Díjjegyes boríték Baranya fny-sal xx	1 000.-	1 700.-
Debrecen 1919. fny díjjegyes levlap	1 000.-	2 600.-
Expressz-ajánlott levél Temesvár II. bg-gel	1 500.-	2 600.-
Perlaki fy-u bélyegek levlapon	1 200.-	2 600.-
Képes levlap SHS és magyar bélyegekkel	500.-	1 200.-
Nyugat-Magyarország III. bélyegeivel expresszlevél	3 000.-	6 000.-
Díjjegyes küldemény kiegészítése Nyugat-Magyarország V. kiadás bélyegeivel	25 000.-	30 000.-

Az árak ismertetése után - úgy vélhető - szükséges némi kommentárral kiegészíteni a leírtakat. Ugyanis feltűnő (bizonyára nem ok nélkül) a helyi kiadások bélyegeivel bérmentesített levelek észrevehető keresettsége. Vagyis a levélanyagtól elmarad az elkelt bélyegek tétele. A különböző helyi kiadások küldeményei iránt megnyilvánuló érdeklődés oka - véleményem szerint - csak látszólag gyűjtési divat, inkább a filatélia egy fejlettebb lépcsőfokaként értelmeznető. Azonban gyűjtési területünkre vonatkoztatva ez a megállapítás ex cathedra módon még sem fogadnató el. A helyi kiadások legtöbbjénél felülnyomott bélyegekről lévén szó, vajon nem volt-e megnyugtatóbb a gyűjtőnek-vevőnek - bélyeg helyett - levélre szert tenni, gondolván, a küldemények felülnyomott bélyegei (inkább lehetnek) valódiak, eredetiek. Avagy megfordítva: éppenséggel nem azért kelt-e el kevesebb felülnyomású bélyeg, mert a gyűjtő-licitáló hiányos filatéliai szakismeretei miatt ódzkodik hamisítványra szert tenni. Úgy vélhető, erről lehet szó. Ugyanis az utóbbi évek aukcióin a helyi kiadások bélyegei közül - kelendőségi gyakoriságukat tekintve - a felülnyomással készültek helyett a "képes" kiadások bélyegei keltek el nagyobb arányban (pl. Debrecen II. vagy Mortobágy-sor, Nyugat-Magyarország VII. vagy Prónay-sor, Nagyvárad II. vagy Mikes-rajzuak, Zilah II.). Pedig hát ezekből is léteznek igen "hű" hamisítványok és kémiai beavatkozással született színváltozatok. Sőt eredeti bélyeggel levélhamisítvány is létezik.

Király Tibor:

Négy hónap bélyegtörténete Sopron és környéke történetéből

4.

7. *V. kiadás: ORSZVÉ*

1921. szept. 30-án a Friedrich-csoport Kismartonban proklamációt bocsátott ki, amelyben közölte, hogy aug. 30-án megalakult az *ORSZ*ágos *VÉ*delmi Szervezet, rövidítve *ORSZVÉ*. Ez a rövidítés szerepel a bélyegeken. (A szervezet német neve: *OR*Ganisation für den *LAND*esschutz, rövidítése: *ORGLAND*). A proklamációban bejelentették, hogy átveszik Nyugat-Magyarország impériumát. Ezzel a nem titkolt céljukat akarták megvalósítani: IV. Károly király visszahozatalát. A bélyegek kibocsátásával pedig a szervezet anyagi erejét szerették volna javítani.

A bélyegeket 1921. szept. 27-én rendelték meg Budapesten. Kismartonba azonban csak október 12-én érkeztek meg a részben kétszínű átnyomattal készített sorozatok. A felülnyomás színe fekete, a magasabb értékeknél az értékfelülnyomás pirosas (14. kép). A kismartoni postavezérigazgatóság a következő napon — okt. 13-án — táviratban értesítette a budapesti posta- és távirda-vezérigazgatóságot a bélyegkiadásról. A postavezérigazgatóság ezzel a kiadással foglalkozó ügyiratának másolata megtalálható a Bélyegmúzeum okmánytárában (30295/921).

A sorozatból kevés került forgalomba, főleg ritkák a valóban futott levelek (15 kép). A bélyegek Sopron vármegye északi részén — Kismarton környékén — voltak forgalomban. Nagyon rövid ideig, egy-két napig Nagymarton környékén is használták. A birtokomban lévő filatéliai dokumentumok alapján ez az idő valószínűleg 1921. okt. 18—20 (17. kép). A bélyegek hármaslyukasztással — a 10 K-s kivételével — szintén előfordulnak.

Példányszám tekintetében több adatot is találtam. Weinert 10 ezer, Zimmerman 20 ezer és L. S. Ettre adatai a 100 ezer körül határozzák meg a darabszámot. Valószínű ez az utóbbi adat. Ezt bizonyítja az a jegyzőkönyv másolat, amelyet Párizs Róbert kereskedővel vettek fel (22047/922. sz. jegyzőkönyv másolata megtalálható a Bélyegmúzeum okmánytárában). A jegyzőkönyvből idézek: „Jelenleg mintegy 70 000 sorozat van a birtokomban, a többi már forgalomba került.' Ugyancsak e jegyzőkönyvből derül ki, hogy a tervek szerint a jobb eladhatóság érdekében le akarták bélyegezni a sorozatok egy részét. A bélyegző „KISS MÁRTON" és 1921. okt. 3. dátum lett volna, ehhez azonban a magyar posta nem járulhatott hozzá. A bélyegzőt a Tintner J. F. cég készítette.

50
FILLER
50
MAGYAR KIR. POSTA

5
FILLER
5
MAGYAR KIR. POSTA

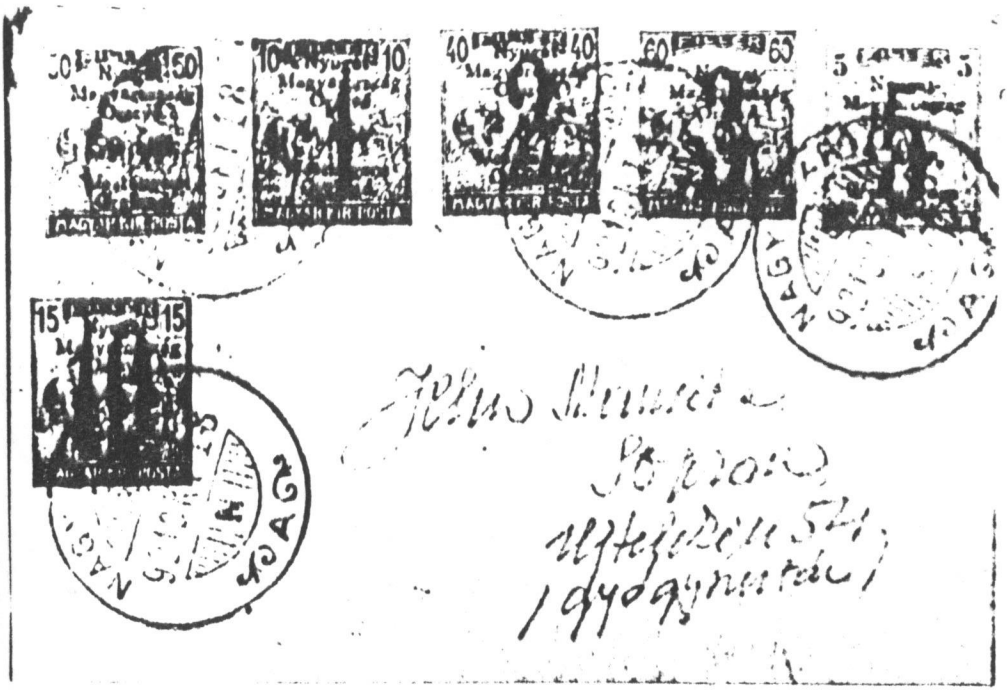

8. *VI. kiadás:* „Nyugatmagyarország népe nem nem soha!"

Ez a kiadás Nyugat-Magyarország északi részén, a Gömbös csoport területén készült. Készítéséről megbízható irodalom nem ismeretes. 1921. október 16-án került forgalomba. Magyar és osztrák lebetűzéssel egyaránt előfordul (Krug, Weinert). Ritkán levélen is.

A felülnyomás kézibélyegzővel készült. Az aratós értékeken ötös sorban, a parlamentes értékeken hármas sorban helyezkedik el (17. kép).

A „NEM NEM SOHA" jelszó szerzője Gáspár Géza, az Athenaeum nyomda tisztviselője. A felülnyomás színe fekete. Előfordulnak fordított és kettős felülnyomások. Hármaslyukasztással a 15 filléres kivételével minden érték előfordul.

A Filatéliai Szemle 1989.évi decemberi sz. 11-ik oldalán Rendhagyó filatéliai galéria cim alatt jelent meg Néma Péter irása. Közleményében a sürgős bélyegekből előállitott portóbélyegeket ismerteti. Korabeli rövid ismertetését nem a Donaupost, hanem a Donaupostkatalog 1921. közli Phantasieerzeugnisse cim alatt a 208.oldalon. Képét mi is bemutatjuk. Mint kitetszik, a legkülönösebb bélyegujdonságokról mindig jól értesült Donaupost csak a korszak többi csinálmányai közé sorolta.

Az 1944/1945-ös észak-erdélyi bélyegkiadások bibliográfiája

Dipl. - Ing. Peter Néma, Zollstrasse 56, CH-8212 Neuhausen am RHF.

Nagyvárad (Oradea)

(45) Un raport al Direcţiei poştale Oradea asupra surşarjării timbrelor ungureşti, Filatelia (Bucureşti) ?, 1-2

Jegyzőkönyv a magyar bélyegek Nagyváradon történt felülnyomásáról (a cikkmásolatról hiányzik a folyóirat évfolyama és száma)

(46) Weisz A.: La Oradea s'au surşarjat timbrele ungureşti, Filatelia (Bucureşti) ?, 5-6

A felülnyomás példányszámainak felsorolása (évfolyam + szám hiányzik)

(47) Pákozdi L.: A magyar bélyegek monográfiája V., Budapest 1967, 16

Kép egy 1945-ben Nagyváradról Magyarországra küldött levélboríték

(48) Pákozdi L.: Ideiglenes postaszolgálat Magyarországon, 1944-45-ben, Philatelica 1972/1, 5

Egy további, nagyváradi bélyegekkel bérmentesített levél fényképével

(49) Palkoska V.: Vojenská pošta rumunské armády na územi Československa v roce 1945, Filatelie (Praha) 1975, 78

1945-ös lebélyegzés Nagyszalontáról Csehszlovákiába küldött levélen

(50) Sipos G.: A nagyváradi bélyegek, Filatéliai Szemle 1975/7, 16

Összefoglaló ismertetés Nagyvárad I és Nagyvárad II-ről

(51) Rátai G.: The Oradea I Issue of 1945, Romanian Philatelic Studies (Jamaica Estates, N.Y. USA) 6 (1982) 4, 1-4

Részletes tanulmány a felülnyomott bélyegekről és felhasználásukról

(52) Voloncs G.: Levélhamisítvány, Filatéliai Szemle 1987/4, 22

Beszámoló egy Nagyvárad I bélyeggel ellátott levélhamisítványról

(53) Konrad F.: Timbrele locale Oradea. Emisiunea II-a, Filatelia (Bucureşti) ?, 2-3

Korabeli adatok a Nagyvárad II bélyegkiadáshoz (év + füzetszám hiányzik)

(39) Şapira M.: Mărci cu danteluri incomplete din "Emisiunile de eliberare din Transilvania de nord", Filatelia (Bucureşti) 1978/7, 9+12

A cikk többek között Nagyvárad II részben fogazott bélyegeivel is foglalkozik

(54) Micu I.: Ştampile din anii 1945-1947, Filatelia (Bucureşti) 1976/5, 4-5

1945 után Nagyváradon néhány kétnyelvű propagandabélyegző volt használatban, román-magyar szöveggel a választások előkészítésére

(55) Rothman L.: The Second Oradea Issue, Romanian Philatelic Studies (Jamaica Estates, N.Y. USA) 4 (1980) 4, 1-2

Az Izraelben élő szerző ebben a cikkében főleg Nagyvárad II próbanyomataival foglalkozik

(67) Voloncs G.: Az 1945-ös nagyváradi helyi kiadású felülnyomott bélyegek, Philatelica 1988/2, 29-43

Részletes értekezés a kiadás keletkezésére vonatkozó adatokkal; a nyomólemez készítésének ismertetése, típusváltozatok, fordított felülnyomások, díjjegyesek, hamisítványok. A felülnyomás ívhelyjellegzetességeit illusztrációk szemléltetik, és emellett a szerző még kimerítő leírásukkal is szolgál.

(68) Derecskei A.: Nagyvárad 1945 - Hozzászólás a Philatelica 88/2 számában megjelent íráshoz, Philatelica, 1989/1, 34-36

Derecskei Attila nyomdaipari üzemmérnöki szakismereteire támaszkodva helyesbíti a (67) cikk néhány megállapítását

(69) Voloncs G.: A szerző válasza, Philatelica 1989/1, 36

A (68) hozzászólásban foglaltakkal kapcsolatosan Voloncs Gábor álláspontját ismerteti